

Ya súrát ne Pablo
kadatu mangurug ka
Galacia

1 Iyà e Pablo wa apostol ne Jesu-Cristo. Ay idi ya sáad ku, ay akkan wayya nga gayát ka tolay yala, áta e Jesu-Cristo se ye Dios nga Ama tada nga ittu tu namaltu kaggína, ay aggída mismu ya nangayáb kiyà. ²Súrát ku idi kadakayu wa iGalacia nga tolay ne Dios. Ay daya wawwági tada nga kabulun ku kanedi, ay makikumusta da kadakayu.

³Ay e Dios nga Ama tada se Jesu-Cristo wa Apu tada din nala ya magkallà se mangap-kappiya kadaya ur-uray nu. ⁴E Jesu-Cristo, ay nepalúbus na ngala nga nebasu ya baggi na gapu kadaya bas-básul tada, ta senu mippà ya kinaturáy naya kinadakè kídi kalawagán kadåtada. Kinuwa na yán, áta ittu ya piyán ne Dios nga Ama tada nga màwa. ⁵Ay túya e Dios ya maday-dáyaw peyang ngin ka áwan panda. Amen.

Sissa ya kurug ga Napiya nga Dámag

⁶Masdaáwan nà kadakayu, ta tura nalà-lapat tala ya aglikud nu ke Dios, nga ittu ya nagayáb kadakayu gapu kiya kinamáru ne Cristo. Ta kídi yin, ay as-asissurútan nu win ya sabáli nga sur-súru mepanggap kiya angngalà ne Dios kadåtada nga tolay. ⁷May ya kurug na, ay áwan sabáli ya sur-súru mepanggap kiya angngalà ne Dios kadåtada. Atán da ngala nga tolay ya mangrribù kadakayu. Ay dayán na tolay, ay piulissan da ya Napiya nga Dámag mepanggap ke Cristo. ⁸Ngamay daya tolay ya mangibàbànán ka mepasabantà kadatu netù-tùgud mi kadakayu wa Napiya nga Dámag mepanggap ke Cristo, ay panísan ne Dios da. Oray nu inna nga tolay yán, oray dakami onu daya anghel ne Dios. ⁹Ay kagiyan ku manin kídi tu kinag-kagi mi kadakayu kitun, nga oray inna nga tolay ya mangibàbànán kadakayu ka mepasabantà kitu nammuwán nu kadakami, ay panísan ne Dios yán na tolay.

¹⁰Nán ku idi akkan gapu ta piyán ku wa pàgan dà daya tolay, nu di iya ammatag ne Dios kiyà ya sap-sapúlan ku. Ay akkan ku pe ya pamaanggam

kadaya tolay ya inangngagi kídì, áta nu ittu kuma yán ya piyán ku, ay akkan nà kuma nga nagbalin ka bobonan ne Cristo.

Tu nagbalin ne Pablo ka apostol

¹¹ Ay ipadamdam ku kadakayu wawwági, nga akkan tolay yala ya naggayatán natu Napiya nga Dámag ga mepanggap ke Jesus nga nebàbànan ku kadakayu. ¹² Ata akkan tolay ya nakammuwán ku, ay akkan tolay yala ya nagtùgud kiyà, nu di e Jesu-Cristo mismu ya nangipakammu kiyà kiyán na Napiya nga Dámag.

¹³ Ay ammu nu mà nu wà ummán natu katutolay ku kitun, kitu sur-surútan ku pikam ya gagángay daya pàdà a Judyu. Pinal-pallà ku pà nang datu tolay ne Dios nga ittu datu mangurug ke Cristo, ay se tu lammat ku kitun, ay dadàlan ku tu bungguy da. ¹⁴ Ay nu mepanggap kiya angngurug mi nga Judyu, ay adayyu wala kiyà datu karusadán ku. Napikkilán nà pà-pà nang nga sumur-súrut kadatu gagángay datu mannákam mi.

¹⁵ Ngamay gapu kiya kinamáru ne Dios, ay nekísi nà in oray kitu akkan nà pikam ma neanà, ay se nà kirrawán na magsirbi kaggína. ¹⁶ Ay kane umbet tu oras nga piyán na nga angngipakammu kiyà kiya mepanggap kiya An-anà na, ta senu ibàbànan ku ya Napiya nga Dámag mepanggap kaggína kadaya akkan Judyu, ay áwan ku wayya nga inamomanán na tolay. ¹⁷ Ay akkan nà pe wayya nga nawe ka Jerusalem ma nakiamomán kadatu apostoles ne Jesus nga nunna may iyà. Ngamay tu kinuwà ala kitun, ay nawe yà ala ka Arabia, ay se yà ala manin na nagulli ka Damasco.

¹⁸ Ay kane tallu dagun nin ka panda, ay ittu tu nepappan ku ka Jerusalem ma nawe naggagáyam ke Pedro. Ay duwa liguwán se tangalgaw ku wa nagyán kitúni giyán na. ¹⁹ Ay nasingan ku pe ye James nga wagi ne Apu Jesus. Ay áwan ku nasingan nin kadatu duddúma nga apostoles ne Jesu-Cristo.

²⁰ (Ay ngámin dedi ya kag-kagiyan ku kídì ya súrát ku, ay kurug da. Ammu ne Dios nga akkan nà a magbusibusid kídì.)

²¹ Ay se yà ala manin na nawe ka probinsiya Siria se Cilicia. ²² Ay kitun, ay akkan dà pikam ma nasingan datu mangurug ke Jesus ka Judea. ²³ Ngamay nagina da ngala nga, tu namal-pallà kaggída kitun gapu ki angngurug da ke Jesus, ay atán nin na mangibàbànan kitu angngurug

ga piyán na tutu wala nga dadàlan kitun. ²⁴Ay ittu tu gapu na nga dinay-dáyaw datu iJudea nge Dios gapu kiyà.

Tu naggagáyam ne Pablo kadatu duddúma nga apostoles ne Jesu-Cristo

2 Ay kane sangapúlu se appát dagun nin ka panda, ay nawe yà manin ka Jerusalem. Nebulun nà ke Bernabe. Ay nekíwid ku pe ye Tito kitun. ²Nawe yà kitun, áta nepakammu ne Dios kiyà nga masápul la mawe yà. Ay kitúni, ay nagatittu kami se datu ngámin na bílang nga ap-apu datu apostoles ne Jesus, ay se ku wala nga nelaw-lawág kaggída ya Napiya nga Dámag ga ibàbànan ku kadaya akkan na Judyu, ta senu mammuwán da nu nágan naya ibàbànan ku, ay senu akkan da nán na áwan sur-surbi naya agpaggus ku. ³Ngamay oray nu akkan Judyu we Tito wa kabulun ku kitun ta Griego lugud, ay akkan da mà wayya nga pinílit nga magpakúgit.

⁴Ngamay uwad da kammala nga mangipapílit ka magpakúgit. Dayán, ay makiwagi da kadàtada ngamay busid da, áta magsisim kadàtada ya kurug ga gákat dayán. Mebul-bulun dayanin kadaya mangurug, ngamay akkan ta ammu nu mapaanna ya nekeamung da kadaya mangurug. Sisímán ditta nga mangurug ke Jesu-Cristo nga akkan nin sumur-súrut kadatu gagángay mi nga Judyu, ta piyán ditta nga kuwaan ka ummán ka asassu nga sumúrusúrut kadatun na gagángay. ⁵Ay akkan mi tutu wala nga pinat-patag tu piyán da, ta senu ya kinur-korugán naya Napiya nga Dámag nga nammuwán nu win, ay akkan na maparuntúán.

⁶Ay áwan tugiban datu bílang nga ap-apu datu apostoles ne Jesus kadatu itù-tùgud ku, ay se áwan da pe ya meamung ngin. Oray nu mebíláng da ka nangátu, ay áwan na dúma kiyà, áta áwan pagdudúmán ne Dios. ⁷Nammuwán da nga kurug ga iyà ya nebon ne Dios nga mangibàbànan kiya Napiya nga Dámag ga mepanggap ke Jesus kadaya akkan Judyu, nga ummán kiya inangngibon na ke Pedro nga mangibàbànan kadaya Judyu. ⁸E Dios nga ittu ya nangidde ka turáy ne Pedro wa magbàbànan kadaya Judyu, ay aggína pe ya nangidde ka turáy kiyà nga magbàbànan kadaya akkan Judyu. ⁹Ay nammuwán de James se Pedro se Juan nga ittu datu mangiapu kadatu mangurug kannán, nga e Dios ya nangidde kiyà kídi nga napatag nga ubrà. Ay tútu nebíláng dakami tutu wala se Bernabe ka kabbulun da kiya ubra da. Nán da nga dakami yin ya magbàbànan

kadaya akkan Judyu, ay aggída ya magbàbànan kadaya Judyu. ¹⁰ Ay ya piyán da ngala, ay akkan mi din na pagdudoray daya napubri nga Judyu wa mangurug ke Jesus. Ay ittu mà kam pe tu piyán ku tutu wala nga kuwaan.

Inal-angán ne Pablo nge Pedro ka Antiokia

¹¹ Ngamay kitu kowad ne Pedro ka Antiokia, ay inal-angán ku, áta nawada tutu wala nga nasábag kitu kinuwa na. ¹² Ata kitu di pikam ma nakadatang datu Judyu wa neparob ne James kitúni, ay nepangán kadatu akkan Judyu wa mangurug ke Jesus. Ngamay kane makalbet da, ay akkan nada tang-tangyaw win, ay se maddi mepangán kaggída pe yin. Ata magansing kag-kagiyan datu Judyu wa mangipapílit kiya panagpakúgit. ¹³ Ay díkod datu duddúma nga Judyu nga mangurug ke Jesus nga atán ka Antiokia, ay nearát da kaggína. Ay oray pe ye Bernabe, ay nearát pe kitu agpam-pamaráng da.

¹⁴ Ay tútu, kane masingan ku nga akkan umannúgut kiya Napiya nga Dámag mepanggap ke Cristo tu kuk-kuwaan da, ay nán ku ke Pedro kitu pagmar-marngán da ngámin, “Tura mu tagge la nga pàlad ya gagángay daya Judyu kadaya akkan Judyu ta! Ay oray ikaw wa kurug ga Judyu, ay akkan mu mà a sur-surútan daya gagángay tada nga Judyu. Sumur-súrut ka pe yin kadaya gagángay daya akkan Judyu.”

Akkan mapabásul daya Judyu se akkan Judyu gapu ki angnurug da ke Jesus

¹⁵ Dakami, ay neanà kami nga Judyu nga akkan ummán kadaya akkan Judyu wa maragbásul da, áta áwan da nga kur-kurugan nga bil-bílin ne Dios. ¹⁶ Ay oray mapakuna, ay ammu mi mà nga akkan pabasúlan ne Dios daya tolay, gapu ki angnurug da ke Jesu-Cristo, nga akkan gapu kiya agtungpál da kadaya lin-lintag tu Moses. Ay túya mangurug kami pe ke Jesu-Cristo win. Akkan nakami pabasúlan ne Dios sin, gapu kiya angnurug mi ke Cristo, nga akkan gapu kiya angnikurug mi kadatu lin-lintag natu Moses. Ata áwan mà wayya nga tolay ya akkan mapabásul gapu kiya agtungpál na kadatun na lin-lintag.

2:12 Mepà naw kadaya Judyu ya mepangán kadaya akkan Judyu.

¹⁷ Ay nu piyán mi ya akkan pabasúlan ne Dios, ay masápul la kurugan mi ye Cristo, nga akkan datu lin-lintag kuma ya kur-kurugan mi. Ay díkod nu mapakuna, ay bíláng nga magbalin kami nga maragbásul nga ummán kadaya akkan Judyu. Ay nán tada lugud nga kanunúngán ne Cristo ya básul? May akkan. ¹⁸ Ngamay nu toliyan ku kammin datu nigsán ku win na sur-surútan ku kitun nga ittu datu nán ku wa pagmaruwán ku ke Dios, ay ittu yán, mepassingan na nakabásul là. ¹⁹ Gapu kadatun na lin-lintag tu Moses, ay nammuwán ku nga maragbásul là. Ay nammuwán ku pe nga, datun na lin-lintag, ay áwan da meseng kiyà kiya akkan na ammasbásul ne Dios kiyà. Ay túya akkan ittu datun nin daya ikur-kurug ku, ta senu e Dios sin ya ikur-kurug ku peyapeyang kiya biyág ku win. ²⁰ Ay bíláng nga netangatay yà ke Cristo kitu krus, áta akkan ya kinatutolay ku ya mangitur-turáy kiyà in nu di ye Cristo wa atán kiyà. Ay kiya kasibbiyág ku pikam kídí kalawagán, ay magbiyág gà a mangurug kiya An-anà ne Dios ta aggína ya maminya kiyà, se aggína ya nangipalúbus nga mebasu ya baggi na gapu kiyà. ²¹ Ay akkan ku wayya nga di pàgan ya amminya ne Dios nga nepassingan na kitu nekatay ne Cristo. Ata nu kurugan ku nga annung nitta nge Dios nga akkan pabasúlan gapu kiya angngikurug tada kadaya lin-lintag, ay ibíláng ku nga áwan sur-surbi tu nekatay ne Cristo.

Ya angngikurug ta kadatu lin-lintag se ya angngurug ta ke Jesus

3 Napaanna kayu agpà nga iGalacia ta! Umang-ang-ang kayu ta! Tura sabáli yin ya asissurútan nu! Ay nelaw-lawág mi mà tutu wala ya mepanggap kitu nekatay ne Jesu-Cristo, ay se nammuwán nu mà pànanngin kitun! Nealflaw dakayu tutu wala ngin ta? ² Ay sungbátan dà kídí ya saludsud ku kadakayu. Mapaanna ya inangngáwat nu kiya Ispiritu ne Dios ta, gapu kiya angngikurug nu kadatu lin-lintag, onu gapu kiya angngurug nu kadatu nagì-gìna nu mepanggap ke Jesu-Cristo? ³ Umang-ang-ang kayu ta! Kitu inanggayát nu, ay ya Ispiritu ne Dios ya nagpinnorayán nu. Ngamay kídí yin, ya pagtalgaad nu win, ay ya angngikurug nu kadatu lin-lintag natu Moses. ⁴ Awan agpà sur-surbi yin datu napad-padásan nu gapu kiya angngurug nu ta? Ammù nga atán pikam. ⁵ E Dios, ay nidde na ya Ispiritu na kadakayu, ay se nangipas-passingan kadakayu ka nakas-kasdáaw wa mà-màwa. Wayya la nga kuwaan ne Dios dayán

nu gapu wala kiya agtungpál nu kadaya lin-lintag, nga akkan gapu kiya annggurug nu kadatu nagì-gìna nu mepanggap ke Cristo?

⁶Ay ummán kitu nàwa kitu Abraham kitun. Gapu kitu inangngurug na ke Dios, ay nebíláng ne Dios ka namáru. ⁷Ay díkod, ammuwán nu win na daya mangurug ke Dios sala daya bíláng nga kurug ga annánà tu Abraham. ⁸Ay nepainunna nga nepakammu kiya nesúrát ta bàbànan ne Dios, nga akkan pabasúlan ne Dios oray daya akkan Judyu, gapu kiya annggurug da. Ay kinagi ne Dios idi yin kitu Abraham kitun, kitu inagkuna na kaggína nga, “Íbíláng ku wa namáru daya tolay ked kalawagán ni nga mangurug kiyà ummán kiya annggurug mu,” nán na. ⁹Ay díkod, ngámin daya mangurug ke Dios, ay mapaanggam da nga ummán kitu nammaanggam na kitu Abraham nga nangurug kaggína.

¹⁰Ngamay ngámin daya magkuna nga akkan da nga mapabásul, gapu kiya annggikurug da kadatu bil-bílin, ay mapabásul dayán. Ata nán naya nesúrát kiya bàbànan ne Dios nga, “Mapánis ngámin daya akkan na sumúrut se mangwa tutu wala kadaya ngámingámin na bil-bílin na nepesúrát ne Dios kitun,” nán na. ¹¹Ay díkod kiya biyáng ne Dios, ay áwan lugud da tolay ya di mapabásul oray nán na nga ikur-kurug na datun na bil-bílin. Ata nán na pe kiya nepesúrát ne Dios nga bàbànan na nga, “Daya íbíláng ne Dios ka namáru gapu ki annggurug da, ay biyágan nada ka áwan panda,” nán na. ¹²Ay sabáli kampela ngin nin ya annggurug ke Dios se iya annggikurug kadaya bil-bílin. Ata nán naya nesúrát ta bàbànan ne Dios nga, “Daya tolay ya mangikurug kadaya bil-bílin, ay mabiyág da ka áwan panda gapu kiya annggikurug da kadayán na bil-bílin,” nán na.

¹³Ngamay e Cristo, ay nelísi nitta ngin kiya pannakapánis nga nán naya bil-bílin gapu kadaya bas-básul tada. Aggína tu nebasu gapu kadaya nadakè a kuk-kuwaan tada. Nán na kiya nesúrát ta bàbànan ne Dios nga, “Ngámin daya tolay ya nelansa ki krus, ay maawátan na pinánis ne Dios dayán,” nán na. ¹⁴Nàwa yán ke Jesu-Cristo, ta senu tu nekari ne Dios ke Abraham ma ammaanggam na kadaya tolay ked kalawagán, ay meráman pe daya akkan Judyu. Ay túya niddán nitta pe yin kiya nekari ne Dios nga Ispiritu na gapu kiya annggurug tada.

Datu bil-bílin se itu nekari ne Dios

¹⁵ Íarig ku ya kàwaán naya piyán ku wa kagiyan wawwági, kiya inalgaw wa panagbiyág tada. Nu magturátu ya duwa nga tolay, ay akkan mabalin na di mapatag tu nagturuwán da nu mepapel se magpirma da nga duwa. Ay akkan pe yin na mabalin na maamúngán.

¹⁶ Ay tu nagkariyán ne Dios, ay kitu Abraham se itu gaka na. Akkan na nán na, “Kadatu gakagaka na,” áta nu nán na kuma kiyán, ay adu ya piyán na nga kagiyan. Ngamay sissa mà tu nán na, nga ittu we Cristo. ¹⁷ Ay tu idi ya piyán ku wa kagiyan. E Dios, ay nagkari kitu Abraham, ay se na nán na tungpálan na tun na kari na. Ngamay kane atán appát gatut se tallu púlu dagun nanggayát kitu inagkari na, ay nidde na datu bil-bílin na. Ay oray napuddi tu inangngidde na kadatu bil-bílin na may itu inagkari na kitu Abraham, ay akkan wayya nga nippà ya kinapatag natu nekari na nga nán nga tungpálan na. ¹⁸ Ay díkod, idde ne Dios kadàtada ya isag-sagána na kadàtada, akkan gapu kiya angngikurug tada kadatu bil-bílin. Ata nu mapakuna, ay mebíláng nga áwan surbi yin tu kari na. Ay nepakin-kuwa na mà ke Abraham gapu ta nekari na.

¹⁹ Ay taanna, tura lugud da atán daya bil-bílin. Datun na bil-bílin, ay neamung da ngala nga mangipakammu kadaya tolay nga pagbasúlán da daya kuk-kuwaan da nga nadakè. Ngamay datun na bil-bílin, ay panda da ngala kiya nelalbet natu gaka tu Abraham nga ittu we Jesus. Aggína tu nán ne Dios kitu kari na. Ay datun na bil-bílin, ay nepekagi ne Dios kadatu anghel na kitu panguniyan na nga Moses. ²⁰ Uwad panguniyan ne Dios kitu inangngidde na kadatu bil-bílin. Ngamay kitu inagkari na kitu Abraham, ay aggína kampela ngin nin.

Ya panggap datu bil-bílin ne Dios

²¹ Ay mapaanna lugud, nán tada nga kumagúra daya bil-bílin kitu nekari ne Dios? May akkan! Ata nu mabiyág tada kuma ka áwan panda gapu kadatun na bil-bílin, ay di lugud da annung tada ya magbalin ka namáru ki àráng ne Dios gapu kiya angngikurug tada kadatun na bil-bílin? May akkan mà! ²² Ngamay nán na kiya nesúrat ta bàbànan ne Dios nga

---

3:20 Bíláng napà-patag tu nagkari na, ta áwan na nga panguniyan kitun. Aggína mismu tu nangikagi.

ngámin tolay, ay itur-turayán naya panagbas-básul. Ay tu nekari ne Dios nga idde na gapu kiya angngurug tada ke Jesu-Cristo, ay midde kampela ngin nin kadaya ngámin na mangurug ke Jesu-Cristo.

²³ Ay kitu akkan pikam ma inumbet te Cristo, nga ittu ya kur-kurugan tada kídi yin, ay árig kami ka bálud naya bil-bílin ka panda kitu nekepakammu naya panangngurug kaggína. ²⁴ Ay díkod, tu bil-bílin ya nangigadágad kadakami panda kitu nelalbet ne Cristo. Inumbet ta senu akkan nitta pabasúlan ne Dios, nu mangurug tada kaggína. ²⁵ Ay kídi yin ta mangurug kami yin kaggína, ay akkan nin datun na lin-lintag ya mangigadágad kadakami yin.

²⁶ Ata gapu ki angngurug tada ke Jesu-Cristo, ay nagbalin tada ngámin ka annánà ne Dios. ²⁷ Ay ngámin tada pe nga nabawtisarán nin gapu kiya angngurug tada ke Jesu-Cristo, ay umannúgut pe yin daya gagángay tada kadatu gagángay ne Cristo. ²⁸ Sissa tada ngámin nin. Ay díkod áwan dúma daya Judyu win kadaya akkan Judyu. Ay áwan pagdúmán pe yin daya asassu se daya akkan. Ay ummán pe, áwan dúma ngin pe daya babbay se daya lalláki áta sissa tada lugud din. ²⁹ Ay díkod, nu tolay nakayu we Cristo win, ay bílang nu pe yin ya gakagaka natu Abraham. Ay díkod ipakin-kuwa ne Dios pe yin kadakayu datu nekar-kari na kaggína.

Ya pangárig panggap kiya ababbing nga mangtáwid kadaya kuw-kuwa naya ama na

4 Ay ummán pe kídi ya kearígán naya piyán ku wa kagiyán kadakayu. Ya ababbing nga mangtáwid kadaya inamúdán naya ama na, ay áwan na dúma kiya asassu kiya kabitti na pikam, oray nu aggína ya makin-kuwa kadaya ngámin kuw-kuwa natu ama na. ² Ata itur-turayán pikam naya nangipatagasinnán naya ama na kaggína panda kiya algaw wa nìdang natu ama na nga angngalà na ngin kadatu tawídan na. ³ Ay ummán pe kiyán ya kapà-pàyanán tada. Ata kitu akkan tada pikam ma mangurug ke Cristo, ay tu tada la nga kinur-kurug datu gagángay datu mannákam tada se daya kuk-kuwaan daya tolay ked kalawagán ni. ⁴ Ngamay kane umbet tu oras nga nìdang ne Dios, ay nebon na ya An-anà na. Neanà ka tolay, ay nekur-kurug na pe datu lin-lintag kitu inagbiyág na, ⁵ ta senu aggína ya mangwayawaya kadaya tolay ya bílang nga asassuwan datun na lin-lintag. Neanà ka tolay ta senu dàtada nga tolay, ay annung nitta nge

Dios nga pagbalinan ka annánà na. ⁶Ay díkod, ta senu ammuwán tada nga pinagbalin nitta nge Dios sin ka annánà na, ay nebon na kadátada ya Ispiritu na. Ay túya gapu kiya Ispiritu na nga atán kadátada, ay makuna tada ya, “Ama,” nán tada ke Dios. ⁷Ay díkod, kídi yin, ay akkan kayu win bílang nga asassu naya lintag ta pinagbalin nakayu we Dios sin ka annánà na. Ay gapu ta annánà nitta ngin, ay iddán nitta pe yin kadaya nesag-sagána na kadaya annánà na.

Ya ilídug ne Pablo kadatu iGalacia

⁸Kitun, kitu akkan nu pikam ma am-ammu we Dios, ay bílang nu ya asassu daya sinan diy-diyos nga ittu datu kur-kurugan nu. ⁹May kídi yin ta nammuwán nu we Dios sin, ay tura daya gagángay nga dadán manin daya kur-kurugan nu! Tura nu manin piyán ya paasassu kadayán! Ay áwan kammala ngin nin na sur-surbi, se áwan mabà-baal dayán. ¹⁰Ay tura kayu manin umat-atangya kadaya sabáli nga gagángay ta, nga ummán kadaya panagnílin kadaya al-algaw, se daya búlán, se ya panagnílin kiya anggayát naya dagun, ay se daya duddúma nga ingílin daya Judyu! ¹¹Malídug gà kadakayu ta get tala nu áwan sur-surbi yin datu rig-rígát ku panggap kadakayu.

¹²Gínán nu agpà wawwági, ya kagiyan ku. Taldan dà kitu kinuwa ku, ta nagbalin nà ka ummán kadakayu wa akkan Judyu, áta akkan ku ittu pagtalgad din datu gagángay mi nga Judyu. Ay akkan ku wa maligpanán tu kinamáru nu kiyà kitun. ¹³Ay gapu kitu inagtakit ku kannán kitun, ay nàwa nga nebàbànan ku kadakayu ya Napiya nga Dámag mepanggap ke Cristo. Ay ittu tun tu nunna nga inagbàbànan ku kadakayu. ¹⁴Ay oray abay kuma nga kapar-paroán nu tun na inagtakit ku, ay akkan kayu mà wayya nga neparò a nangagáwa kiyà onu nangirupát kiyà. Tu inannangaíli nu kiya, ay mabalin na ummán pe kitun ya annangaíli nu kiya anghel ne Dios onu ke Jesu-Cristo nu rán nala aggína tun. ¹⁵Ay napà-paanna kayu kídi yin ta? Ay wà giyán na ngin tu anggam nu kitun? Ay nu mabal-balin kuma ngala, ay oray tukilan nu tu mata nu kitun ta idde nu wala kiyà ka angngipassangan nu kiya agganggam nu kiyà. ¹⁶Nán nu kid a kídi yin nga kumagúra ngà in kadakayu gapu kiya angngagi kadakayu kiya kurug!

¹⁷Ngamay daya tolay ya magtù-tùgud ka sabáli kadakayu, ay aggída ya maminya nga mangiadayyu kadakayu kiyà. Ipas-passangan da nga

pà-pàgan dakayu ta senu pàgan nuda pe, ngamay akkan kammala nga napiya ya gákat dayanin. ¹⁸ Ay akkan wayya nga nadakè nu atán mamatag kadakayu basta napiya ya gákat da. Ay akkan nala kiya kaatán ku kannán giyán nu ya ammatag da kuma kadakayu, nu di kuma pe kiya kaáwan ku. ¹⁹ Dakayu wa bílang annánà ku, ay maparigátan nà pànang gapu kadakayu, ummán kiya agrígát naya manggi-gina. Magrígát tà panda kiya oras nga e Cristo tutu wala ngin ya mangitur-turáy peyang ngin kadakayu. ²⁰ Ay piyán ku nu atán nà kuma pe kannán giyán nu, ta senu makappiyà tutu wala ya mangamomán kadakayu, ta akkan ku ammu ya pamàyanán ku win kadakayu.

Ya pangárig mepanggap kade Hagar se Sara

²¹ Dakayu wa kabbulun na maminya nga sumúrut kadatu nesur-súru natu Moses, ammu nu nád kurug ya nán na kadatun na nesur-súru na? ²² Nán na kitun na uwad duwa nga annánà tu Abraham kitun. Tu isa, ay an-anà na kitu Hagar nga isa nga asassu, ay tu isa, ay an-anà na kitu Sara nga atáwa na. ²³ Ay tu neanà kitu asassu, ay neanà kiya gangay panaggan-anà. Ngamay itu neanà kitu akkan na asassu, ay neanà ka pakatungpálan natu kari ne Dios kitu Abraham.

²⁴ Ay idi, ay pangárig idi. Ay dedi ya duwa nga babbay, ay meárig da kadaya duwa nga kari ne Dios. Tu Hagar, tu babay ya asassu natu Abraham ya árig natu nekari ne Dios mepanggap kadatu lin-lintag ga nidde na kitu Moses ka bantay Sinai ka Arabia. Ata daya sumur-súrut kídí, ay bílang da ya asassu. ²⁵ Ay daya iArabia, ay nepangágan da ka bantay Hagar tu bantay Sinai. Ya Jerusalem kídí, ay meárig pe kitu Hagar, áta tu Hagar se daya annánà na, ay asassu da. Ay ummán pe daya iJerusalem, árig da ya asassu. ²⁶ Ngamay ya bátug Jerusalem ka lángit, ay ittu yán ya árig ina tada nga akkan asassu. ²⁷ Ay nán na kiya nesúrat ta bàbànan ne Dios nga,

“Maganggam ka, ikaw wa babay ya akkan magan-anà!

Isáraw mu wala ya agganggam mu!

Ata ikaw, ay akkam maramanán ya takit naya panaggan-anà.

4:25 Arig da ya asassu naya lin-lintag natu Moses ta aggída ya mangikur-kurug tutu wala kadatun.

Ta ad-adu wala ngin daya annánà naya babay ya
nigsán na atáwa na,
may ya babay ya atán atáwa na,” nán na.

²⁸Ay dàtada wawwági, ay ummán tada kitu Isaac, áta tu Isaac ay neanà gapu kitu kari ne Dios kitu Abraham. Ay dàtada, ay nagbalin tada ka annánà ne Dios gapu pe kiya kari na. Ay dàtada wawwági, ay annánà nitta nge Dios sin gapu ki kari na, nga ummán kitu Isaac nga an-anà ki kari. ²⁹Kitun, tu Ismael la neanà kiya gángay ya pannakeanà tolay, ay pinal-pallà na tu Isaac nga ittu tu neanà gapu kiya Ispiritu ne Dios. Ay ummán pe kadàtada kídi yin. ³⁰Ngamay nán mà naya nesúrát ta bàbànan ne Dios nga, “Pagtaláwam ya babay nga asassu se ya an-anà na. Ata akkan na mepagtáwid ya an-anà naya asassu kiya an-anà naya akkan na asassu,” nán na. ³¹Ay lugud, dam-damdamman nu wawwági, nga árig tada ya an-anà naya babay ya akkan na asassu. Akkan wayya nga asassu ya árig ina tada.

Ya nangwaya ne Cristo kadàtada kadatu bil-bílin

5 Ay winayaán nitta nge Cristo win, ta senu akkan tada ngin na mebíláng ka árig asassu kadatu bil-bílin natu Moses. Ay díkod, akkan kayu tumulù. Akkan kayu win na paasassu manin kadatun na lin-lintag.

²Ay tu idi ya kagiyan ku kadakayu. Nu magpakúgit kayu ta senu akkan nakayu pabasúlan ne Dios nga nán nu, ay bíláng nga áwan na surbi kadakayu ya kinuwa ne Cristo. ³Ay kagiyan ku tutu wala kadakayu nga ngámin daya magpakúgit gapu ki angngurug da kitu bílin natu Moses, ay masápul la kurugan da ngámíngámin datun na bil-bílin na. ⁴Ay kadakayu wa manguna nga akkan nakayu pabasúlan ne Dios nu kurugan nu datu bil-bílin, ay áwan nu wa biy-biyáng ke Cristo. Ay neadayyu kayu pe yin kiya isisseng kuma ne Dios kadakayu. ⁵Ngamay dàtada, ay id-idaggán tada ya angngagi tutu wala ne Dios nga akkan tada nga mapabásul lin, gapu kiya angngurug tada ke Cristo. Maginnanáma tada gapu kiya isisseng naya Ispiritu ne Dios. ⁶Ata kadaya ngámin na mangurug ke Jesu-Cristo, ay áwan dúma naya nagpakúgit se akkan, áta ya napatag gin, ay ya angngurug nga mepassingan pe kadaya mà-màwa gapu ki amminya.

4:29 Arig da tu Isaac ta pal-palakkan dada daya tolay ya bíláng nga asassu datu bil-bílin nga nidde ne Dios ka bantay Sinai.

⁷ Ay napiya mà pànanng tu ginayatán nu wa kuk-kuwaan nu. May taanna kídi yin, iinda nád nga tolay daya manipad kadakayu kiya isussúrut nu kiya kurug mepanggap kiya akkan ambabásul ne Dios kadátada nga tolay!

⁸ Ay ammù nga akkan wayya nga e Dios, nga ittu ya nagkarraw kadakayu ya mangipàwa kadakayu kiyán!

⁹ Ay atán tu makag-kagi nga nán na, “Ya bittì ala nga pamalbád, ay annung na nga palbadan ya oray adu wa limmug ga arína,” nán na. ¹⁰ Ay namnamáan ku nga umannúgut ya uray nu kídi ya nán ku gapu ta sissa tada mà ke Apu. Ay ammù pe nga oray inna yán na tolay ya mangriribù kadakayu, ay panísan ne Dios.

¹¹ Ay lam-lamtan nu idi wawwági. Nung kuma nu itù-tùgud ku pikam nga masápul ya panagpakúgit, ay akkan nà kuma nga mapal-pallà. Awan da kuma nga pangalúsawán kiyà daya duddúma kiya angngibàbànan ku kiya mepanggap kiya nekatay ne Jesu-Cristo kitu krus. ¹² Magpalsit kuma ngala ngin dayán na mangriribù kadakayu mepanggap kiya panagpakúgit.

¹³ Ngamay nu dakayu wawwági, ay napíli nakayu we Dios nga árig mawayawayaán kadaya bil-bílin. Ngamay akkan nu din na usaran ya nangwaya na kadakayu ka pambarán nu wa mangwa kadaya nadakè a kelugán daya baggibaggi nu, nu di nu kuma nga usaran kiya agsisinneng nu gapu kiya amminya nu. ¹⁴ Ata ngámin datu bil-bílin, ay mabalin na matungpál da ngámin kiya agtungpál tada kiya sissa ngala nga bílin nga ittu ya, “Piyán mu daya kasittolay mu ummán ki amminya mu ki baggi mu,” nán na. ¹⁵ Ngamay nu ya kuk-kuwaan nu, ay magsisinnuwáy kayu se magsasáwad kayu, ay taronan nu ta get nu mippà tutu wala ya panagsissa nu wa mangurug ke Jesu-Cristo.

Ya piyán naya Ispiritu ne Dios se ya piyán ta gapu kiya kinatutolay ta

¹⁶ Ngamay ya nán ku kadakayu, ay magpin-pinnoray kayu wala kiya Ispiritu ne Dios, nga akkan nu wa ikur-kurug daya nadakè a kelugán daya baggibaggi nu. ¹⁷ Ata kalúsawan naya baggi ya piyán naya Ispiritu ne Dios, ay se kalúsawan pe naya Ispiritu ne Dios ya piyán naya baggi tada. Ay túya akkan ta nga màwa ya piyán naya baggi ta kampela ngin nin nu magpinnoray ta kiya Ispiritu ne Dios, áta magkagúra dedi ya duwa. ¹⁸ Ay

---

5:9 Ya piyán na nga kagiyan nedi ay magtaron da, ta oray bittì daya tolay ya mangipapílit kiya panagpakúgit ay annung da nga dadàlan ya angngurug da.

nu ya Ispiritu ne Dios ya mangitur-turáy kadakayu, ay akkan lugud din nga daya bil-bílin ya ikur-kurug nu.

¹⁹ Ay daya kuk-kuwaan daya tolay gapu ki kinatutolay da, ay malalásin nala, áta tu dedi daya mà-màwa da. Kuwaan da daya nadakè a kuk-kuwaan daya babbay se lalláki. Manaládag da, ay se akkan da pe ya maliyaw wa mangwa kadayán na nadakè. ²⁰ Ay daya sinan diy-diyos daya day-dayáwan da, ay manggámud da pe. Maggaattul da, se magsasáwad da, ay se maglilinnùsaw da pe. Ay magasiásil da, ay se ya baggi da ya pà-pàgan da kampela ngin nin, ay túya akkan da nga mebul-bulun kadaya duddúma. ²¹ Magasittakkil da, ay maging-inglaw da pe, se palotán ya panaggud-udma da. Ay adu pikam ya kuk-kuwaan da nga mepáda kadayán. Ay kagiyan ku manin kídi kadakayu datu kinag-kagi kadakayu kitun nin, nga daya tolay ya mangwa kadaya ummán kadayán na kuk-kuwaan, ay akkan da nga meráman kiya pangiturayán ne Dios.

²² Ngamay daya mà-màwa daya tolay gapu kiya Ispiritu ne Dios nga ittu ya mangitur-turáy kaggída, ay tu dedi. Maramminya da kadaya kasittolay da, ay maganggam da, se napiya ya aggur-uray da. Ay naánus da, se nindù da, se akkan da pe ya natagàna. Ay akkan da nga magbus-busid nu magkari da. ²³ Ay natulù da pe se meturayán da ya baggi da. Ay áwan wayya nga lintag nga akkan umannúgut kadedi. ²⁴ Ay ngámin daya mangurug ke Jesu-Cristo, ay árig nelansa da ngin ki krus datu nadakè a ar-arapáap da se kil-kelugán daya baggi da. ²⁵ Ay nu nán tada nga gapu ki Ispiritu ne Dios ya agbiyág tada, ay magpin-pinnoray tada lugud pe kaggína. ²⁶ Ay akkan tada din na magpas-pasindáyaw, se akkan tada din na magkikinnárit, ay se akkan tada nga magasiásil.

Ya agsisinneng tada kadaya pakarribuán tada

6 Ay nu atán isa kadakayu wawwági, ya masukalán na magbásul, dakayu wa itur-turayán naya Ispiritu ne Dios, ay sengán nu ta senu màpoli nu kammin. Ngamay magtar-taron kayu ta senu akkan kayu meparò pe. ² Magsisinneng kayu kiya riribù naya isaisa kadakayu. Ay nu pakunán nu, ay matungpál nu ya bílin ne Cristo. ³ Ay nu atán na magpang-pangátu wa

---

5:24 Ya mabalin na piyán kagiyan nedi, ay napandanán pe yin daya anngatangya da kadaya nadakè a kil-kelugán daya baggi da. **6:1** Nán daya duddúma nga “nu atán isa nga meparò a magbásul”.

nán na nga akkan makabásul pe, ay ug-ogan na ya baggi na kampela ngin nin. Ay daya tolay nga áwan mabà-baal, may magpang-pangátu da, ay ug-ogan daya baggi da kampela ngin nin. ⁴Ngamay ya isaisa kadakayu, ay lam-lamtan na din nala daya kuk-kuwaan na, ay se yala nga maganggam kampela ngin nin nu kurug ga napiya daya kuk-kuwaan na. Akkan na din na ipáda kadaya kuk-kuwaan daya duddúma. ⁵Ata ya isaisa kadátada, ay aggína kampela ngin nin ya magsungbát kadaya kuk-kuwaan na.

⁶Ay dakayu wa matù-tùgúdán kiya bàbàrán ne Dios, ay masápul la sengán nu daya magtù-tùgud kadakayu kadaya masap-sápul da.

⁷Ay akkan kayu din na masábag. Akkan nu nán na mabalin sabágan ne Dios. Nu nágan naya kinuwa naya isa nga tolay, ay ya supápà naya kinuwa na ya málà na kampela ngin nin. ⁸Ata daya tolay ya tu da la nga pà-pàgan daya kelugán daya baggibaggi da, ay ya pannakatay ka áwan panda ya supápà kaggída. Ngamay, daya petur-turayán kiya Ispiritu ne Dios, ay biyág ga áwan panda ya pangsupápà naya Ispiritu ne Dios kaggída. ⁹Ay akkan tada din na makusap onu molaw wa mangwa kadaya napiya, áta matangdánan tada kadayán nu umbet ya oras nga nìdang ne Dios kampela ngin nin. ¹⁰Ay díkod, gapu ta atán pikam ya waya tada nga mangwa kadaya napiya, ay kuwaan tada ngala kadaya ngámin tolay, tàwán kam kadaya wawwági tada nga mangurug ke Jesu-Cristo.

Ya muddi nga tuldu ne Pablo

¹¹Sinnan nu kod ya kadakkal naya inagsúrát ku kídì ya súrát ku.

¹²Daya tolay ya mangipapílit ta magpakúgit kayu, ay ittu daya tolay ya tu da la nga sap-sapúlan ya ammatag daya tolay kaggída. Pilítan dakayu ta senu malisiyán da pe ya kapal-palakkán da. ¹³Ay oray daya nagpakúgit tin, ay akkan da mà pe ya sur-surútan ngámin datu bil-bílin tu Moses. May pilítan dakayu wa magpakúgit, ta senu mepasindáyaw dakayu kadaya páda da nga Judyu nga nagpakúgit kayu win gapu kaggída.

¹⁴Ngamay kiyà kampela ngin nin, ay áwan ku ipas-pasindáyaw nu di tittu tu nekatay ne Apu tada nga Jesu-Cristo kitu krus gapu kadátada. Ata gapu kitu nekatay na, ay nippà kiyà ya kinaturáy daya mà-màwa

---

6:12 Malisiyán da ya kapal-palakkán da, áta nu nán da nga tittu ya mangurug kitu nàwa ke Jesu-Cristo kitu krus ya masápul la kuwaan tada ta senu akkan nitta pabasúlan ne Dios, ay pal-palakkan dada datu mangipapílit ki panagpakúgit pe.

kídi kalawagán. Ay nippà pe yin ya amminyà nga mangwa kadayanin. ¹⁵Ata akkan wayya nga ittu napatag ya agpakúgit naya isa nga tolay, nu di ya agbalin na ka ummán ka bar-baru wa neparsuwa ya napatag. ¹⁶Ay ngámin daya sumúrut kadayán na ya kinag-kagì, ay e Dios kuma ngala ya magkallà kaggída se mangidde ka napiya nga aggur-uray da, aggída ngámin na Judyu se akkan Judyu nga tolay ne Dios.

¹⁷Ay manggayát kídi yin, ay áwan kuma ngin na mangriribù kiyà panggap kiya turáy ku wa mangibàbànan mepanggap ke Jesus. Ata pinilapílát tà kiya nammár-parígát daya tolay kiyà gapu kiya angnikurug ku kaggína.

¹⁸Ay e Apu tada nga Jesu-Cristo ya magtag-tagasíngan kadakayu, wawwági. Amen.